

Osnovna šola Stara Cerkev
Stara Cerkev

KRITERIJI OCENJEVANJA ZNANJA PRI PREDMETU GEOGRAFIJA

Šolsko leto: 2023/24

Razred: 6., 7., 8., in 9. razred

**Učiteljica:
Blanka Klun**

**Ravnateljica:
Sonja Veber**

1. CILJI IN STANDARDI ZNANJA

Cilji in standardi¹ znanja so zapisani v učnem načrtu predmeta geografija in so dostopni na spletnih straneh Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

<https://www.gov.si teme/programi-in-ucni-nacrti-v-osnovni-soli/>

2. NAČINI PREVERJANJA ZNANJA

Znanje se preverja pred, med in po posredovanju novih učnih vsebin ter dodatno neposredno pred pisnim ocenjevanjem znanja z namenom ugotavljanja predznanja, razumevanja posredovanih novih učnih vsebin, ponavljanja in utrjevanja učnih vsebin. Preverjanje poteka ustno ali pisno.

3. NAČINI IN ROKI OCENJEVANJA ZNANJA²

Učenci 6. razreda bodo v šolskem letu pridobili:

- eno pisno oceno (pisno ocenjevanje znanja),
- najmanj dve ustni oceni.

Učenci 7., 8. in 9. razreda bodo v šolskem letu pridobili:

- eno pisno oceno (pisno ocenjevanje znanja),
- najmanj dve ustni oceni,
- oceno iz drugih oblik dela (govorni nastop).

Pisno oceno bodo učenci pridobili glede na vsakoletni plan pisnih ocenjevanj znanja. Ustno ocenjevanje poteka skozi vse šolsko leto.

Učenci s statusom športnika oziroma umetnika v določenem roku učiteljici predlagajo datum ocenjevanja. Rok se določi na podlagi njunega dogovora. Učenci z odločbo o usmeritvi imajo prav tako napovedano ocenjevanje znanja po dogovoru z učiteljico.

Učiteljica učence predhodno seznanja z obsegom učne snovi, ki bo ocenjena pri ustnem oziroma pisnem ocenjevanju znanja.

4. KRITERIJI OCENJEVANJA ZNANJA

Učitelji na šoli bomo uresničevali načela formativnega spremljanja, zato bomo kriterije uspešnosti sooblikovali skupaj z učenci.

4.1. USTNO OCENJEVANJE ZNANJA

Ustno ocenjevanje poteka tako, da:

- učenec dobi vprašanja, ki nanje ustno odgovarja,
- je nenapovedano³ in poteka skozi vse šolsko leto.

---

¹ Standardi znanja za posamezen razred so navedeni na koncu tega dokumenta.

² V primeru uvedbe izobraževanja na daljavo zaradi širjenja okužbe s SARS-CoV-2 se lahko načini ocenjevanja spremenijo oz. prilagodijo trenutni situaciji. Možni načini in kriteriji ocenjevanja so navedeni pri kriterijih ocenjevanja za druge oblike dela.

Opisni kriteriji za ustno ocenjevanja znanja pri pouku geografije:

ODLIČNO (5)	Učenec samostojno, brez pomoči odgovori na vsa vprašanja. Pri tem pokaže sposobnost uporabe, analize in sinteze znanja. Zna odgovoriti na zahtevna vprašanja.
PRAV DOBRO (4)	Učenec odgovori na vsa vprašanja, ob pomoči podvprašanj odgovori tudi na zahtevna vprašanja. Pri tem pokaže sposobnost uporabe, analize in sinteze znanja.
DOBRO (3)	Učenec zna pravilno odgovoriti na preprosta vprašanja, pokaže sposobnost uporabe znanja.
ZADOSTNO (2)	Učenec razume preprosta vprašanja. Zna odgovoriti na vsaj dve vprašanji. Pokaže poznavanje, potrebuje podvprašanja.
NEZADOSTNO (1)	Učenec ne odgovori na nobeno vprašanje oziroma odgovori delno. Ni sposoben pokazati poznavanja dejstev, osnovnih definicij.

Opisni kriteriji ustnega ocenjevanja znanja so izdelani na podlagi standardov znanja, predpisanih z učnim načrtom za geografijo v osnovni šoli.

Učenec 6., 7., 8. in 9. razreda bo v šolskem letu 2023/24 pridobil najmanj 2 ustni oceni.

4.2. PISNO OCENJEVANJE ZNANJA

Pisno ocenjevanje poteka v obliki pisnih preizkusov znanja. Učenci so vnaprej seznanjeni z:

- datumom ocenjevanja,
- vsebinskimi sklopi ocenjevanja,
- standardi znanja,
- tipi nalog,
- mejami med ocenami (sestavni del pisnega preizkusa znanja).

Ocenjuje se:

- znanje, razumevanje, uporaba znanja, analiza in sinteza, vrednotenje znanja ter spretnosti oziroma veščin,

Ob tem se v nalogah uporabljajo zemljevidi, slikovno gradivo, grafično gradivo, pisni viri in druga besedila.

Meje med ocenami za pisno ocenjevanje znanja so skupne za vse predmete, in sicer:

ocena	delež v %	primer preizkusa znanja s 40 točkami
5 (odlično)	91-100	37-40
4 (prav dobro)	81-90	33-36

³ Učenci z odločbo o usmeritvi in učenci s statusom športnika ali umetnika imajo napovedano ocenjevanje znanja po dogovoru z učiteljico.

Učiteljica lahko odloči, da bo ustno ocenjevanje napovedala, prav tako pa lahko napovedovanje ocenjevanja po lastni presoji tudi ukine.

3 (dobro)	61-80	25-32
2 (zadostno)	45-60	18-24
1 (nezadostno)	0-44	0-17

V šolskem letu 2023/2024 bodo učenci 6., 7., 8. in 9. razreda pisali 1 pisni preizkus znanja.

Datumi pisnih ocenjevanj znanja bodo objavljeni v skladu s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli najmanj 5 delovnih dni pred pisanjem pisnega preizkusa.

Ukrepi v izjemnih situacijah pri ustnem ali pisnem ocenjevanju znanja:

- Učenec ne more odkloniti ustnega spraševanja, če le-to poteka skladno s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli. Če zavrne spraševanje, mu učiteljica zastavi predvidena vprašanja. Če učenec nanje ne odgovarja, ne pokaže doseganja minimalnih standardov znanja in je zaradi tega ocenjen z negativno oceno.
- Če učenec z odločbo o usmeritvi na napovedani dan ocenjevanja ne želi odgovarjati, se ocenjevanje kljub temu izvede in ustrezno oceni.
- Če učiteljica ugotovi, da je učenec pri pisnem ocenjevanju uporabljal nedovoljene pripomočke oziroma prepisoval, ga sprva opozori, nato mu pisni preizkus znanja odvzame. Pri vrednotenju pisnega izdelka oceni tisto, kar je učenec napisal do odvzema preizkusa znanja, ne glede na to, koliko časa je učenec pisal preizkus znanja.
- Če učenec na dan pisnega ocenjevanja izostane od pouka, se o načinu in času pridobitve ocene dogovori z učiteljico.
- Učenci so po končanem pisanju preizkusa znanja slednjega dolžni oddati učiteljici, da ga ta lahko oceni. Učiteljica vsakokrat preveri, ali so ji preizkus znanja oddali vsi učenci. Če se izkaže, da učenec preizkusa znanja ni oddal, s tem ni pokazal doseganja minimalnih standardov znanja in je ocenjen z negativno oceno.

4.3. KRITERIJI OCENJEVANJA ZA DRUGE OBLIKE DELA

- Za doseženo bronasto, srebrno ali zlato priznanje na geografskem tekmovanju, in s tem izkazanega dodatnega znanja o obravnavani geografski temi, učenec dobi odlično oceno, vendar ne več kot eno v celem šolskem letu.
- Ocenjevanje govornega nastopa

Učencem razdelim teme za pripravo govornega nastopa najmanj teden dni vnaprej.

Kriterij za posamezne ocene je opredeljen s številom doseženih točk od skupno 12:

KRITERIJI ZA GOVORNI NASTOP		2t	1t	0t
IZRAŽANJE	Razumljivo, tekoče in glasno izražanje, stik s poslušalci.			
	Samostojno oz. ob minimalni pomoči.			
	Ustrezno izrazoslovje (razumljivo poslušalcem).			
NAZORNOST	Uporaba slikovnega, avdio ali video materiala z razlago.			
VSEBINA	Zajeto je bistvo snovi glede na naslov.			
	Poznavanje in razumevanje pojmov ter povezav med njimi.			

2 t – v celoti dosežen kriterij

1t – delno dosežen kriterij

0t – kriterij ni dosežen

Število točk	Ocena
11-12	odlično 5
9-10	prav dobro 4
7-8	dobro 3
6	zadostno 2
5 ali manj	nezadostno 1

Učenec, ki ne izvede govornega nastopa v dogovorjenem roku, je ustno ocenjen iz teme govornega nastopa. O izjemah (npr. zaradi daljše bolezenske odsotnosti) odloči učiteljica po pogovoru z učencem.

• Ocenjevanje predstavitve izbrane celine

Kriterij za posamezne ocene je opredeljen s številom doseženih točk od skupno 12:

TOČKE	KRITERIJI PREDSTAVITVE IZBRANE CELINE
/ 1	Naslovnica z vsemi zahtevanimi podatki.
/ 3	Narisana skica celine s pravilno označenimi stranmi neba in z vrisanimi zahtevanimi podatki.
/ 4	Zajeto je bistvo snovi glede na naslov s točno uporabljenimi geografskimi podatki in pravilno rabo geografskega izrazoslovja.
/ 1	Uporaba slikovnega gradiva.
/ 1	Pravilna navedba virov in literature.
/ 1	Estetski vidik celote.
/ 1	Pravočasen rok oddaje izdelka.

Število točk	Ocena
11-12	odlično 5
9-10	prav dobro 4
7-8	dobro 3
6	zadostno 2
5 ali manj	nezadostno 1

• Ocenjevanje predstavitve izbrane države ali kraja

Kriterij za posamezne ocene je opredeljen s številom doseženih točk od skupno 10:

TOČKE	KRITERIJI PREDSTAVITVE IZBRANE DRŽAVE / KRAJA
/ 1	Naslovnica z vsemi zahtevanimi podatki.
/ 4	Zajeto je bistvo snovi glede na naslov s točno uporabljenimi geografskimi podatki in pravilno rabo geografskega izrazoslovja.
/ 1	Uporaba slikovnega gradiva.
/ 1	Uporaba vsaj 2 različnih virov (učbenik, delovni zvezek, leksikon, knjiga, slovar, časopis, internet ...).
/ 1	Pravilna navedba virov in literature.
/ 1	Estetski vidik celote.
/ 1	Pravočasen rok oddaje.

Število točk	Ocena
9-10	odlično 5
8	prav dobro 4
6-7	dobro 3
5	zadostno 2
4 ali manj	nezadostno 1

• Ocenjevanje izdelanega zemljevida

Kriterij za posamezne ocene je opredeljen s številom doseženih točk od skupno 10:

TOČKE	KRITERIJI ZA IZDELEK - ZEMLJEVID
/ 5	Zemljevid je opremljen z vsemi zahtevanimi elementi.
/ 2	Zemljevid je narisani v pravilnem merilu in merilo je pravilno zapisano.
/ 1	Kartografski znaki so pravilno uporabljeni.
/ 1	Estetski vidik celote.
/ 1	Pravočasen rok oddaje.

Število točk	Ocena
9-10	odlično 5
8	prav dobro 4
6-7	dobro 3
5	zadostno 2
4 ali manj	nezadostno 1

5. DOMAČE NALOGE

Domače naloge so obvezne. V primeru odsotnosti od pouka mora učenec snov učnih ur prepisati in opraviti domačo nalogo.

6. ZAKLJUČNA OCENA

Zaključna ocena se oblikuje na podlagi ocen, ki jih učenec pridobi v šolskem letu v skladu s standardi znanja in z različnimi načini ocenjevanja. Zaključna ocena kaže celostno znanje glede na zastavljene cilje predmeta in upošteva raznovrstne dokumentirane pokazatelje učenčevega napredka. Zaključne ocene ne oblikujemo z izračunavanjem aritmetične sredine.

7. STANDARDI ZNANJA

Minimalni standardi znanja so dosežki praviloma vseh učencev na določeni razvojni stopnji in izhajajo iz ciljev preverjanja in ocenjevanja znanja. Učenec, ki te standarde doseže, naj bi bil pozitivno ocenjen.

Temeljni standardi so povezani z najpomembnejšimi geografskimi znanji. Učiteljica naj glede na individualne zmožnosti učenca s poukom doseže čim višjo raven znanja.

6. razred

Minimalni standardi znanja	Temeljni standardi znanja
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se orientira na zemljevidu sveta, določi strani neba in lego celin, - razloži in pokaže razmerje med kopnim in morjem na zemljevidu z uporabo temeljnih pojmov, - opiše lego in gibanje Zemlje v vesolju, - razloži vzroke za podnebne razlike na Zemlji, - prepozna in opiše življenje ljudi v različnih toplotnih in rastlinskih pasovih ter jih primerja med seboj, - načrtuje, se pripravi, dejavno sodeluje in poroča o šolski ekskurziji.	<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozna pojem geografije in področje njenega delovanja, - pravilno uporabi zemljevide in druge vire geografskih informacij, - določi geografsko lego kraja ali pokrajine in uporabi merilo zemljevida, - preslika pomembnejše geografske elemente opazovane pokrajine na papir, - opazuje, opiše in razišče pokrajino ter si ugotovitve zapiše in jih predstavi, - se orientira v naravi in na zemljevidu, - primerja oceane po velikosti, - na izbranih primerih opiše razmere za življenje ljudi ob morju, na otokih in celinah, - ob slikovnem gradivu primerja prevladujoče reliefne oblike na Zemljinem površju, - ob izbranih primerih opiše razmere za življenje ljudi v odvisnosti od reliefnih oblik, - primerja celine po velikosti, geografski legi in razčlenjenosti obal ter prevladujočih reliefnih oblikah na njih, - razume zemljevid sveta in njegova temeljna imena, - razloži vpliv zunanjih dejavnikov na planet Zemlja, - našteje osnovne zakonitosti gibanja Zemlje, - ob fotografijah opiše načine življenja ljudi v posameznih toplotnih in rastlinskih pasovih ter razume odvisnost človekovih dejavnosti od možnosti, ki jih ponujajo pokrajine po svetu, - pravilno uporabi zemljevide in druge vire geografskih informacij, - na ekskurziji pokaže okoljsko pismenost, se obnaša

	<p>prijazno do okolja, skrbi za lastno zdravje in zdravo okolico,</p> <ul style="list-style-type: none"> - poveže geografsko znanje z znanjem drugih predmetov.
--	--

7. razred

Minimalni standardi znanja	Temeljni standardi znanja
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiše naravnogeografske značilnosti Evrazije (Evrope in Azije) in jih poišče ter pokaže na splošnem zemljevidu, - razloži podnebje in rastlinstvo Evrazije, - opiše značilnosti prebivalstva Evrazije, - našteje države Srednje Evrope in njihova glavna mesta ter jih pokaže na zemljevidu, - ob zemljevidu opiše najmanj dve pokrajinski enoti Srednje Evrope in ju med seboj primerja po naravnih in družbenih značilnostih, - razloži nastanek ognjenikov in potresov, - opiše negativno in pozitivno stran sredozemskega turizma, - razloži vpliv severnoatlantskega toka na podnebje Zahodne Evrope, - razloži vpliv naravnogeografskih dejavnikov na industrijski razvoj Zahodne Evrope, - primerja klimograme Južne, Srednje, Vzhodne in Severne Evrope ter ugotovi mesečne razlike v temperaturah in padavinah, - opiše dejavnike monsunske cirkulacije zraka nad Azijo in pojasni vlogo Himalaje kot podnebne ločnice, - pojasni vzroke in posledice goste poselitve azijskih nižin in obrežij, - opiše versko raznovrstnost Azije, - pojasni strateški pomen nahajališč nafte v JZ Aziji, - napiše eno stran geografskega orisa izbrane države. 	<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na zemljevidu sveta določi geografsko lego Evrazije in sklepa o posledicah povezanih z razsežnostjo Evrazije, - na zemljevidu določi mejo med Evropo, Azijo in Afriko, - imenuje in opiše posamezne toplotne in rastlinske pasove Evrope in Azije, jih primerja med seboj in sklepa o možnostih za življenje ljudi v posameznih toplotnih pasovih, - imenuje velika naravnogeografska območja Evrope in Azije, - opiše vzroke in posledice različne gostote poselitve, - ob tematskem zemljevidu opiše jezikovno in versko raznovrstnost Evrope in Azije in sklepa o posledicah, - ob izbranih primerih opiše način življenja ljudi v Evropi in Aziji, - na zemljevidu pokaže značilne pokrajinske enote in razloži prehodnost Srednje Evrope v reliefnem in prometnem smislu ter pomen te prehodnosti za življenje ljudi, - na podlagi statističnih podatkov primerja države Srednje Evrope med seboj po velikosti, številu prebivalstva in opiše narodnostno in versko sestavo prebivalstva, - ugotavlja povezanost podnebja, rastlinstva in prsti v Panonski nižini. - sklepa o načinu življenja ljudi v Panonski nižini, - opiše preoblikovanje Alp s poudarkom na delovanju ledenikov in njihove učinke na preoblikovanje rečnih dolin, - utemelji, zakaj se podnebje in rastlinstvo spreminjata z nadmorsko višino, - sklepa o možnostih za življenje in gospodarjenje v Alpah s poudarkom na turizmu in pašni živinoreji, - opiše pomen prelazov in predorov za prometno povezanost alpskih pokrajin, - na zemljevidu pokaže in primerja reliefne značilnosti Sredogorja s kotlinami, Nemško-Poljskega nižavja in Karpatov, - ugotavlja posledice, ki sta jih izkoriščanje naravnih bogastev in nagla industrializacija prinesla naravno- in družbenogeografskim dejavnikom, in jih primerja s posledicami, ki jih prinaša postindustrijski oziroma informacijski gospodarski razvoj, - razume načela trajnostnega razvoja in odgovornega ravnanja z okoljem, - na podlagi klimogramov in slikovnega gradiva sklepa o podnebj u in rastlinstvu Južne Evrope,

- ob zemljevidu opiše pestro narodnostno in versko sestavo prebivalstva Jugovzhodne Evrope in išče vzroke za neenakomerno razporeditev prebivalstva,
  - ob izbranih primerih opiše značilnosti gospodarstva Južne Evrope s poudarkom na turizmu,
  - sklepa o posledicah gibanja morske vode in opiše lastnosti morske vode,
  - na primeru analizira vzroke in posledice onesnaževanja morij,
  - razloži tektonske vzroke za nastanek potresov in pojasni delovanje ognjenikov,
  - opiše načine, kako človek izboljšuje naravne razmere za kmetijstvo,
  - ob tematskem zemljevidu in ustrezni strokovni literaturi ovrednoti prometni pomen in prometno povezanost Sredozemlja nekoč in danes,
-
- ob zemljevidu in slikovnem gradivu primerja značilnosti posameznih reliefnih enot Zahodne Evrope,
  - opiše obalo in gibanje morske vode ter vpliv gibanja na življenje ljudi,
  - ovrednoti pomen Zalivskega toka na podnebje in rastlinstvo,
  - analizira vpliv naravnih dejavnikov na poselitev in poimenuje glavne predstavnike prebivalstva Zahodne Evrope, njihovo gospodarsko usmerjenost nekoč in danes,
-
- opiše podnebne značilnosti in reliefne oblike v Severni Evropi ter jih primerja med seboj z vidika možnosti poselitve,
  - razloži ledeniško preoblikovanost površja in odvisnost ljudi od tega,
  - sklepa o dolžini dneva in noči v mrzlem pasu,
  - ob klimogramih razloži podnebje ter sklepa o rastlinstvu in načinu življenja v Severni Evropi,
  - ovrednoti pomen Severnoatlantskega toka na podnebje in življenje ljudi,
-
- ob zemljevidu določi lego in glavne geografske enote Vzhodne Evrope in Severne Azije glede na toplotni pas,
  - ob zemljevidu opiše politično in narodnostno sestavo Vzhodne Evrope in Severne Azije,
  - ob klimogramih, slikovnem gradivu in zemljevidu sklepa o podnebjem in življenjskih razmerah ljudi v Vzhodni Evropi in Severni Aziji,
  - ob zemljevidu imenuje večje reke in sklepa o pomenu rek za prebivalstvo Vzhodne Evrope in Severne Azije,
  - ob tematskem zemljevidu sklepa o gospodarskih možnostih prebivalstva, gostoti prebivalstva in njihovem pomenu za poselitve v Vzhodni Evropi in Severni Aziji,
-
- ob zemljevidu in slikovnem gradivu primerja velike naravnogeografske enote Vzhodne Azije,
  - ob izbranih primerih analizira vzroke in posledice naravnih nesreč v Vzhodni Aziji,

	<ul style="list-style-type: none"> - ob zemljevidu razloži različno gostoto prebivalstva Vzhodne Azije - na primeru Kitajske in Japonske analizira težave, povezane z velikim naravnim prirastkom, - opiše in ovrednoti vpliv monsunskega podnebja na življenje ljudi, - ob zemljevidu in slikovnem gradivu opiše razlike med pokrajinami Indijske podceline in posledice naravne raznovrstnosti za življenje ljudi, - razume veliko gospodarsko zmogljivost Indije, - na zgledu Indije opiše vprašanja verske različnosti, prenaseljenosti in odvisnosti kmetijstva od veroizpovedi, - sklepa o vzrokih za nastanek kriznih žarišč v Jugozahodni Aziji.
--	---

8. razred

Minimalni standardi znanja	Temeljni standardi znanja
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ob zemljevidu opiše lego Afrike, Avstralije, Antarktike in obeh Amerik in primerja njihovo površje, - ob klimogramih in fotografijah razloži razlike v podnebjju in rastlinstvu Afrike in Južne Amerike, - primerja življenjske razmere v Tropski Afriki in domačem kraju, - pojasni pojma rasizem in kolonija, - s podnebnimi in vodnimi vzroki razloži različno gostoto poselitve Avstralije, - ob klimatskem zemljevidu in fotografijah primerja in razloži rastlinske pasove v Severni Ameriki, - pojasni vzroke za višinske rastlinske pasove v Andih, - naredi plakat ali (elektronske) prosojnice z geografskim opisom izbrane države. 	<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - imenuje in opiše posamezne podnebne in rastlinske pasove Afrike ter jih primerja med seboj, - primerja količino in razporeditev padavin z rastlinskimi pasovi, - sklepa o možnostih za življenje ljudi v posameznem podnebnem pasu, - opiše razširjenost rečnega omrežja in pomen rek za življenje, - opiše vzroke in posledice različne gostote poselitve, - seznanen se s prenaseljenostjo nekaterih afriških pokrajin, - zna naštetih prispevke Afrike v svetovno zakladnico razvoja človeštva, - analizira vprašanje lakote v nekaterih delih Afrike, - opiše pomen reke Nil za življenje ljudi nekoč in danes, - opiše značilnosti poselitve in prebivalstva Severne Afrike, - sklepa o življenjskih razmerah v Severni Afriki, - opiše naravne značilnosti Tropske Afrike, - razloži vpliv nadmorske višine na življenje ljudi v ekvatorialnem pasu, - primerja med seboj družbenogospodarsko usmerjenost Nizke, Visoke ekvatorialne Afrike in Zahodne Afrike, - primerja pokrajine Južne Afrike s pokrajinami podobne geografske širine severno od ekvatorja, - prepozna in razume politiko rasnega razlikovanja in njen vpliv tega na družbeni razvoj, - analizira dejavnike, ki so vplivali na priseljevanje evropskega prebivalstva, in vpliv njihovega gospodarjenja na spreminjanje pokrajin s posebnim poudarkom na izkoriščanju naravnih bogastev, - našteje večje skupine otokov Oceanije, - razloži vzroke za svojevrsten rastlinski in živalski svet Avstralije,

	<ul style="list-style-type: none"> - ob zemljevidu in slikovnem gradivu opiše površinsko izoblikovanost Avstralije in sklepa o vplivu Velikega razvodnega gorovja na podnebje in vodovje, - razume nastanek Velikega koralnega grebena in ovrednoti njegov pomen, - opiše težave preskrbe z vodo v Avstraliji, - opiše značilnosti poseljevanja Avstralije, - sklepa o vzrokih redke in zelo neenakomerne poselitve Avstralije, - prepoznava in razume prevladujoče gospodarske procese v Avstraliji ter ugotovi njihove pokrajinske učinke, - utemelji razvoj in pomen prometa v Avstraliji, - sklepa o prometnem in gospodarskem pomenu Oceanije, - razlikuje pojme Severna, Srednja, Južna in Latinska Amerika, - razloži posledice pokolumbovskih povezav Evrope in Amerike, - primerja reliefne značilnosti naravnih enot Severne Amerike, - sklepa o vplivu lege in reliefa na podnebje Severne Amerike, - primerja podnebne in rastlinske pasove v Severni Ameriki, - ovrednoti pomen podnebnih in rastlinskih pasov za gospodarstvo in poselitev, - analizira vzroke in posledice različne gostote poselitve Severne Amerike, - spoznava asimilacijo, integracijo in segregacijo različnih kultur v Severni Ameriki, - prepoznava in razume prevladujoče družbene, politične in gospodarske procese v Severni Ameriki in ugotavlja njihove učinke na pokrajino, - vrednoti pomen prometnih povezav med vzhodom in zahodom Severne Amerike, - ob analizi podatkov ovrednoti vpliv tehnološkega razvoja in postindustrijske dobe na pokrajino, - opiše vzroke in posledice kolonizacije Latinske Amerike, - ob izbranem primeru ob grafičnem prikazu razloži značilnosti podnebja in sklepa o vplivu podnebja na rastlinstvo in življenje ljudi v Latinski Ameriki, - sklepa o podnebjju in rastlinstvu polarnih območij, - sklepa o gospodarskem in političnem pomenu polarnih območij v sodobnem času, - išče možnosti in načine življenja ljudi polarnih območij.
--	--

9. razred

Minimalni standardi znanja	Temeljni standardi znanja
Učenec: <ul style="list-style-type: none"> - opiše geografsko lego in gospodarski in politični položaj Slovenije v Evropi in EU, - našteje nekaj slovenskih pokrajinskih tipičnosti, 	Učenec: <ul style="list-style-type: none"> - ovrednoti pomen lege na stičišču naravnih enot Evrope, jezikovnih skupin in širjenja EU na področju gospodarstva in prometa, - našteje pomembne dosežke Slovencev v evropskem

- našteje vseh pet naravnogeografskih enot Slovenije in jih pokaže na zemljevidu,
- opiše razlike med naravnogeografskimi enotami Slovenije,
- razloži po dve geografski razliki med naravnogeografskimi enotami Slovenije,
- ob zemljevidu utemelji vzroke za gostejšo in redkejšo poseljenost posameznih delov Slovenije,
- našteje tri oblike ogrožanja okolja v Sloveniji, razloži vzroke zanje in predlaga ukrepe za njihovo reševanje,
- opiše pomen varovanja naravne in kulturne dediščine,
- razloži vzroke za dvojezični ozemlji v Sloveniji in pojasni pomen varovanja narodnih skupnosti in narodnih manjšin,
- na podlagi zapisa GIS poišče slovensko mesto na zemljevidu,
- načrtuje, se pripravi, izvede in napiše poročilo o terenskem delu.

- in svetovnem merilu,
- se ozavešča o pomenu znanja, ki omogoča zaposlovanje v okviru EU,
  - predvideva prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti vključenosti Slovenije v primerjavi z državami zunaj EU,
  - razloži glavne faze nastanka današnjega reliefa Slovenije in dejavnike, ki so ga oblikovali,
  - na podlagi spoznanj terenskega dela ovrednoti pomen površja in kamninske zgradbe za človeka,
  - razume sonaravni razvoj in odgovornost do ohranjanja ugodnih življenjskih razmer za prihodnje generacije in se tako tudi ravna,
  - primerja starostno in spolno sestavo prebivalstva Slovenije z državami EU in izbranimi državami sveta,
  - razume najpomembnejše naravno- in družbenogeografske pojave in procese ter njihovo sovplivanje na prebivalstvo,
  - razume celovitost prostorskih vprašanj in pozna nekatere možnosti lastne aktivne udeležbe,
  - razume in pravilno uporablja, razlikuje pojme pri temi gospodarstvo,
  - povezuje gospodarski razvoj in izobrazbeno strukturo prebivalstva,
  - ovrednoti pomen kmetijstva in sklepa o možnosti kmetijske dejavnosti v različnih predelih Slovenije,
  - razloži pomen industrije za človeka in vplive na okolje,
  - našteje energijske vire v Sloveniji in ovrednoti pomen energije za človeka in družbo,
  - ovrednoti pomen trgovine za gospodarski razvoj Slovenije in njeno povezovanje v okviru EU,
  - analizira povezanost prometa, prometne varnosti in gospodarstva ter vplive geografskih dejavnikov,
  - analizira pomen turizma za človeka kot posameznika in družbo kot celoto,
  - vrednoti naravno in kulturno dediščino Slovenije kot temelj za razvoj turizma,
  - na zgledu Postojnske jame predstavi prizadevanja in ukrepe za ohranjanje naravne in kulturne dediščine,
  - ovrednoti pomembne reke glede na vodnatost in možnosti izrabe vode v Alpskih pokrajinah,
  - ob izbranem primeru razloži medsebojni vpliv reliefa, podnebja, rastlinstva in vodovja na gospodarstvo in življenje ljudi Alpskih pokrajin,
  - opiše primere prizadevanj in ukrepov za ohranjanje naravne in kulturne dediščine,
  - na primeru Karavanškega predora analizira pomembnost prometne povezave med državama,
  - ob zemljevidu in klimogramih opiše značilnosti reliefa in podnebja v predalpskem svetu in jih primerja z alpskimi oziroma s tistimi v domači pokrajini,
  - na podlagi slikovnega gradiva sklepa o gospodarskih možnostih Predalpskih pokrajin,

	<ul style="list-style-type: none"> - na zgledu Ljubljanske kotline analizira naravno- in družbenogeografske posebnosti kotlin, - ovrednoti pomen Jadranskega morja za podnebje, rastlinstvo, promet, turizem, ribolov in kmetijstvo, - analizira posledice (ne)rešenega mejnega vprašanja s sosednjima državama, - na zgledu koprskega pristanišča opiše pomen pristanišča za Slovenijo in izpostavi z njim povezana ekološka vprašanja. - opiše težave kmetijstva, odseljevanja in onesnaževanje podtalnice ter navede rešitve nastalih težav v Obpanonskih pokrajinah, - na izbranem primeru pojasni soodvisnost življenja ljudi od reliefa, podnebja, prsti in vodovja, - analizira pomen povezovanja ljudi na narodnostno mešanem ozemlju.
--	---

Stara Cerkev, september 2023

Blanka Klun